

Årsplan 2009 for Agendacenter Amager

Indholdsfortegnelse

	side		
Indledning	3	D. Trafik	14
Centrets vision og opgave	3	- Mobility Management Center	
Historisk baggrund	4	- Lokale trafikforsøg	
Geografisk område	5	- Varelevering til supermarkeder	
Arbejdsmetoder	5	- Cykel- og bil-parkering	
Roller	6	- Delebiler	
Indsatsområder	8	E. Byens rum	15
A. Børn og unge	8	- Nye byggeprojekter	
- Skoler		- Eksempler på bæredygtigt byggeri	
- Daginstitutioner		- Grønne Byrum	
- Unge		- Liv ml. husene	
B. Etniske grupper	10	F. Etageboliger	16
- Forening for etniske Miljøambassadører		- Miljø i din ejendom	
- Haveprojekt med VIBO		- Støtte fra miljøpulje	
- Hjemmebesøg m.m.		- Energibesparelser i husholdningen	
C. Erhvervsliv	13	G. Have og hus	17
- Banker og ejendomsmæglere		- Havedyrkning	
- Amager Centret		- Ørestad Urbane haver	
- Miljø og klima i din indkøbskurv		- Grundejerforeninger	
		- Pakkeløsninger til energirenoveringer	
		- Energibesparelser i husholdningen	
		H. Netværksopbygning, debat og nærdemokrati	19
		I. Formidling	20
		J. Intern læring	22

Indledning

2009 er året hvor FN afholder klima-topmøde i København – i Bella centret i Agendacenter Amagers område. Klima er naturligvis det helt store indsatsområde for Agendacenter Amager i 2008, alt andet ville være unaturligt.

Agendacenter Amager er et af i alt otte lokale Agenda 21 centre beliggende i Københavns Kommune og med økonomisk støtte fra kommunen. Centrets opgave er at gøre miljøpåvirkninger synlige for børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger og virksomheder i bydelene Amager Vest og Amager Øst og motivere disse til en aktiv deltagelse i en bæredygtig udvikling.

Agendacenter Amager er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse, der har det overordnede ansvar. Hovedparten af centrets midler kommer fra Københavns Kommune, i henhold til forpligtigelser i støttevilkår og herværende årsplan.

Agendacenter Sundbyøster startede i efteråret 2003 som et pilot-projekt frem til udgangen af 2005. Det blev forlænget frem til udgangen af 2007; hvor politikerne på ny tog stilling og fik Agenda 21 centrene fast på budgettet og sikrede dækning af alle kommunens bydele. Derfor skiftede Agendacenter Sundbyøster navn til Agendacenter Amager, idet centret fra januar 2008 skulle dække såvel Amager Vest som Amager Øst.

Nærværende årsplan vil stadigvæk bære præg af et bedre kendskab til Amager Øst end Amager Vest, men en række projekter og samarbejder er etableret i løbet af 2008, bl.a. via et studieprojekt som en gruppe RUC-studerende gennemførte i foråret 2008. Samarbejdet med Arealudviklingselskabet By & Havn er blevet fortsat og udbygget i det forgangne år.

I fokus for 2009 vil være etableringen af samarbejdet med de to lokaludvalg i bydelene samt samarbejdet med Områdefornyelsen i Sundholmsvej kvarteret.

Denne årsplan beskriver den forventede indsats i de kommende år, idet den både beskriver de mere overordnede rammer, så som en

beskrivelse af centrets baggrund og de overordnede visioner, arbejdsmetoder, roller for centret samt de mere konkrete indsatser for 2009.

Agendacenter Amagers vision

At alle finder glæde ved at bidrage til en bæredygtig udvikling, så Amager bliver en grønnere, sundere og smukkere del af København.

Agendacenter Amagers opgave

Det er centrets opgave at bidrage til at børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger og virksomheder bliver opmærksomme på deres miljøpåvirkninger, ser dem i en større sammenhæng og får redskaber til at påvirke dem i en positiv retning. Sagt med andre ord er det ikke Agendacenter Amagers opgave at skabe ændringer direkte men via andre. Centret skal motivere til aktiv deltagelse i udviklingen mod en bæredygtig udvikling.

Agendacentrets udgangspunkt er lokalt med øje for regionale, nationale og globale sammenhænge. Der arbejdes ud fra miljømæssig bæredygtighed, men centret har et helhedssyn på bæredygtighed, som også omfatter økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og kulturelle elementer. Det vil sige, at centret ikke tager initiativ til projekter, som ikke har en miljømæssig dimension, men omvendt gerne deltager, hvis projektet er bredere funderet end blot miljømæssigt.

Centret skal synliggøre og forstærke handlemulighederne og bidrage til at identificere og overvinde barrierer for en bæredygtig udvikling. Handlemulighederne styrkes bl.a. gennem lokal dialog, opbygning af netværk og formidling af relevant viden og andre kompetencer.

Agendacenter Amager ser sig selv som et lokalt laboratorium for bæredygtig udvikling. Et center hvor man kan bringe sin idé hen – få information om miljøforhold, hjælp til idéudvikling, kontakt til samarbejdspartnere, osv. Som eksempel kan nævnes idéerne om at etablere haver i Ørestad.

KLIMA BEAT til Klimafestival af Agendacenter Amager

"Funky-festlige klimahappenings er på hastig fremmarch" skrev Politiken i iBYEN.dk om Agendacentrets event under Klimafestivalen.

De fortsatte:

Penquin Army og Viva la Renovation har stået bag flere af slagsen, og lørdag er det det noget tørt klingende Agendacenter Amager, der står bag et CO₂-neutralt bal.

Et bal som senere blev nomineret i kategorien "Byens Bedste Samvittighed" af OAK

Til KLIMA BEAT i UnderVand, Ørestad St. blev publikum præsenteret for PLAY IT REAL, Strawberry Daiquiries på cykeldrevne blendere og fede DJs og et VJ-show som slog alt.

Historisk baggrund

Agendacenter Sundbyøster blev etableret i efteråret 2003 på baggrund af et initiativ fra Kvarterløft i Holmbladsgade og Grøn Guide hos Krunch på Øresundsvej. Den endelige ansøgning til Københavns Kommune blev indsendt af Amager Erhvervsråd, Sundby Lokalråd, Agendaforeningen i Sundby, Grøn Guide hos Krunch og Kvarterløft i Holmbladsgadekvarteret. Siden har centret opbygget et netværk og samarbejde med en række parter inden for kommunale forvaltninger, forsyningsselskaber og institutioner, interesseorganisationer, foreninger, medier, boligforeninger og virksomheder.

Kvarterløft i Holmbladsgade blev sat i gang i 1997 og afsluttet med udgangen 2003. Kvarterløft var i høj grad baseret på borgernes deltagelse i helhedsorienteret lokal udvikling. Der blev opbygget en solid viden og erfaring i kvarteret om et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem borgere og Københavns Kommune og ikke mindst en mangfoldighed af netværk. Beboerne i kvarteret har lagt

meget energi i kvarterløftet, og fortsætter nu i lokaludvalget for Amager Øst.

Grøn guide-projekterne i Holmbladsgadekvarteret og hos Krunch på Øresundsvej har med tilsvarende vision som Agendacentrets, skabt en række projekter, netværk og samarbejdsparter der er blevet bygget videre på i Agendacentret.

Siden 2003 har Agendacentret samarbejdet med forskellige parter i Amager Vest. Det gælder f.eks. Arealudviklingsselskabet By & Havn (tidl. Ørestadsselskabet) om Ørestad Mobile Øko-haver, Partnerskabet i Urbanplanen om mobile have, miljøfestival og cykelkursus for kvinder samt en række virksomheder der har deltaget i forskellige miljøprojekter.

Fra 1997 – 2000 havde Hørgården også en grøn guide ansat via boligselskabet 3B, som senere ydede konsulenthjælp til projektet med uddannelse af miljøambassadører i Urbanplanen. Et projekt som i høj grad har inspireret Agendacentret, der siden 2005 har uddannet 146 kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i miljøforhold.

Islands Brygge havde ligeledes ansat en grøn guide som formidlede miljø til bryggeboerne bl.a. med fokus på affaldssortering.

Fra årsskiftet 2007/2008 blev etableret nye lokaludvalg i de to bydele Amager Vest og Amager Øst, der bl.a. har til formål at fremme det lokale demokrati. Netop den lokale forankring har det lokale agendacenter til fælles med lokaludvalgene.

Fra januar 2008 har Agendacenter Amager dækket begge bydele: Amager Vest og Amager Øst og har bl.a. været aktiv i Amager Vest med opstart af borgergruppen Sammen om Bryggen, Miljøambassadørkursus i Telemarksgade, Ørestad Urbane Haver, KlimaBeat under Klimafestivalen og byvandring i Ørestad og KlimaKBH-event i Fields.

Agendacenter Amagers geografiske område

Geografisk dækker Agendacenter Amager bydelene Amager Vest og Amager Øst eller med andre ord Københavns Kommune på Amager. Området inkluderer Amager Fælled, Amager Strandpark, Islands Brygge, Sundby Øster, Sundby Vester og Ørestad – i alt bor 97.000 mennesker tilsammen i de to bydele Amager Vest og Amager Øst som er delt af Amagerbrogade.

De to bydele har ikke et fælles centrum, men mange forskellige centre – f.eks. ved Amagerbro Metrostation, Islands Brygge, Solvangscentret, Amager Kulturpunkt, Prags Boulevard og Ørestad Boulevard.

I Amager Øst bor der ca. 48.000 personer og i Amager Vest ca. 51.000 personer, og indbyggertallet forventes at stige med 20.000 personer op til 2020.

Bydelene har adgang til vand i både øst og vest; i havnebadet på Islands Brygge og stranden i Amager Strandpark. Der er stort naturområde i Amager Fælled, og således gode muligheder for naturoplevelser der, mens der er mangel på grønne områder tæt på bebyggelsen.

Længst mod syd ligger villaområder i såvel Amager Vest som Amager Øst, mens områderne mod nord primært består af etagebebyggelse. Nye boligområder er kommet til i Ørestad, Islands Brygge samt ved Amager Strandpark. Både nye og gamle boligområder giver nye udfordringer.

Agendacenter Amagers arbejdsmetoder

Nærværende årsplan bygger videre på idéerne fra forrige arbejdsprogrammer, samt de projekter det derudover er lykkedes at realisere fra 2003 til 2007. Det drejer sig f.eks. om Klima Beat i Ørestad, uddannelse af miljøambassadører, Kontorer i front med energibesparelser, Urbane haver i Ørestad, Miljø og klima i din indkøbskurv og Kogræsserforening i Sundby.

Inden denne årsplan har centret ikke holdt offentlige møder, cafédebat om centrets arbejde, idet centret har manglet ressourcer til dette. Nærværende årsplan har derfor tilstrækkelig luft til at centret vil kunne tage nye opgaver ind i løbet af 2009.

Da centret dækker to bydele for et tilskud på yderligere 44 %, blev der i 2008 gennemført en række ændringer. Centret har forsøgt sig med nogle få tilbud til glæde for mange. Det gælder tilbudet om udlån af el-måler og medfølgende rådgivning, folderen Miljø og klima i din indkøbskurv samt en større miljøpulje til fremme af lokale projekter. Alle tre elementer har været gode succeser som videreføres i 2009.

Årsplanen er blevet til i samarbejde med centrets bestyrelse og andre samarbejdspartner.

Centret lægger vægt på:

Konkrete samarbejdsprojekter

- Centret vil i dialog med borgere og professionelle samarbejdspartner realisere konkrete projekter. Det kunne f.eks. dreje sig om sikring af skolevejen til lokale skoler eller grønne butikker på Islands Brygge.
- Gennem opsøgende arbejde hvor erfaringsopsamling og formidling kombineres, f.eks. uddannelse af miljøambassadører og kontorer i front med energibesparelser.

Centret indgår i udviklingsprojekter på både idéudviklings- og organisatorisk plan. F.eks.

- Deltagelse i Styregruppen for Områdefornyelse i Øresundsvejkvarteret
- Udvikling af Klima Beat i UnderVand, Ørestad Station

Nogle af udviklingsprojekterne bør udvikles til fyrtårne, der også lyser ud over bydelenes grænser.

Netværk og foreninger

- Centret vil samarbejde med eksisterende netværk og komme med faglige input og fornyet energi, samt bidrage til etablering af nye netværk, hvor der er behov for det. Agendaforeningen i Sundby er et netværk med speciel status som samarbejdspartner med stort set samme formål som centret og med 2 af 7 pladser i centrets bestyrelse. Amager Erhvervsråd og Sundby Lokalråd er også repræsenteret i bestyrelsen, og lokaludvalgene i hhv. Amager Vest og Amager Øst blev i 2008 tilbudt plads i bestyrelsen.
- Centret deltager desuden i styregruppen for Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret.
- Agendacenter Sundbyøster har været med til at starte foreningerne Urbane haver i Ørestad, Miljøambassadørforeningen og Kogræsserforeningen i Sundby.
- Centret forstærker gerne sin formidlingseffekt ved at formidle gennem "ambassadører", f.eks. i form af bestyrelsesmedlemmer, viceværter, håndværkere og lærere.

Foredrag og møder

Disse kunne være med demonstration af forskellige miljøtiltag og de vil blive afholdt forskellige steder i bydelene. Nogle gange er stedet afgørende for succes, men først og fremmest er aktualitet en væsentlig præmis.

Udstillinger

Nogle projekter kan for eksempel munde ud i en udstilling, hvor vi vil søge at inddrage f.eks. børn og kunstnere.

Centret deltager i netværksopbygning f.eks.

- Organisering af Urbane haver i Ørestad
- Samarbejde med Agendaforeningen i Sundby
- Opstart af borgergruppe på Islands Brygge

Centret søger eksterne midler til finansiering af projekter indenfor indsatsområderne.

Agendacenter Amagers roller

Centret agerer i forskellige roller og arbejder med at blive bedre til at definere egne styrker og afgrænsninger. Nogle typiske roller er:

Organisator / Tovholder

Organisator / Tovholder på længere projektforsløb. Denne rolle indebærer typisk at det er centret der har overblikket og sørger for fremdrift i et projekt, men at der indgår såvel faglige samarbejdspartner som deltagere / målgruppe. Eksempler er projekt Kontorer i front med energibesparelser, uddannelse af Miljøambassadører. I projekter som Tagbolig som passivhus og trafikforsøg deler centret denne rolle med Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret og f.eks. Center for Trafik og Center for Miljø. En delt tovholderrolle kræver tæt dialog og klare aftaler, men kan give en stor synergieffekt. Vi indgår derfor gerne i sådanne samarbejder.

Oversætterrollen

Oversætterrollen, hvor vi formidler kendt viden om f.eks. energibesparelser. Dette har vi f.eks. gjort i lejlighedsprojektet, og som opfølgning herpå formidler vi nu Dong Energy's "kit"-materiale. Oversætterrollen indgår også i såvel Tagbolig som passiv hus.

Kritiker- / udfordrerrollen

Kritiker- / udfordrerrollen, hvor vi via debatmøder, artikler, happenings m.v. kan pirre samfundet og skabe debat eller nytænkning / ny handling. Det blev prøvet af i Ørestad med Klima Beat.

Netværksopbygger

Netværksopbygger anser vi for en vigtig rolle, der kan "skabe ringe i vandet". Vi arbejder med netværk på flere måder, både blandt vores målgrupper – ved at støtte etablering af foreninger som Ørestad Mobile Øko-haver og Miljøambassadørforeningen, og ved

at skabe mindre lokale erhvervsnetværk f.eks. blandt banker og ejendomsmæglere. Desuden starter vi løbende relevante netværk om f.eks. cykelkurser, lavenergibyggeri og samarbejde med grundejerforeninger.

Rådgiverrollen

Rådgiverrollen påtager vi os kun i begrænset omfang. Vi er ikke specialister, men rådgiver i mindre omfang om energibesparelser, kompostering, materialevalg og lign. Når vores egen viden ikke slår til henviser vi til relevante rådgivere eller indhenter den efterspurgte viden.

Formidlerrollen

Formidlerrollen arbejder vi meget med - dels på vores hjemmeside og nyhedsbrev, dels i pressemeddelelser og på plakater, og ikke mindst i mundtlige præsentationer af og dialog om centrets arbejde. Vi har også indgået i mindre TV og radioreportager og i en fagbog om story telling. Vi prioriterer at blive bedre til formidlingsindsatsen, da vi anser det for den bedste metode til at nå en bredere målgruppe.

Fundraiserrollen

Fundraiserrollen påtager vi os dels for at øge egne projektmidler, dels for at hjælpe lokale projekter til at blive realiseret. Vi har bl.a. ageret som fundraiser i projekt Grøn Skolegård på Sønderbro Skole, Trekanten ved Lyongade og i projekt Ørestad Mobile Øko-haver.

Mange roller

Vi har således mange roller, og samtidig prøver vi at afveje indsatsen, så vi både er initiativtager og frontløbere, men også er sarringspartner og medspiller på større og mindre samarbejdsprojekter. Vi er primært opstartere og udviklere og begrænser egentlig drift ved at søge at forankre denne hos relevante aktører.

De syv fastlagte indsatsområder: Børn og Unge, Etniske Grupper, Erhvervsliv, Trafik, Byens Rum, Etageejendomme, Hus og Have

samt netværksopbygning, debat og nærdemokrati, formidling og intern læring, med mål, metode, målgruppe, samarbejdsparter, succeskriterier og projektleder for hvert område. I nærværende årsplan beskrives, hvilke projekter Agendacenter Amager planlægger at gennemføre i 2009, samt målsætninger for år 2009-2010.

Årsplanen er et vigtigt redskab i dagligdagen i centret, men der er også ressourcer til at bakke op om borgerhenvendelser.

SAMMEN OM BRYGGEN

inviterer til cirkus, trylleri, musik og nabosnak i teltet i Axel Heides Gade (på hjørnet af Islands Brygge)

Arrangementet støttes af Amager Vest Lokalfællesskab og Agendacenter Amager

PROGRAM
Kl.10.00 Åbning af teltet
Kl.10.10 Cirkus Panik
Kl.10.40 Trylleri med Mick og Nick, musik med Ida og Jan, kaffe og nabosnak
Kl.11.30 Cirkus Panik
Kl.12.00 Lær at lave ballondyr

Kaffe Knaller!

MUSIK MED IDA & JAN

TRYLLERI MED MICK OG NICK

Beboerne på Islands Brygge skaber liv mellem husene.

A. Børn og unge

Vi vil sikre at børn og unge færdes i grønne og miljøvenlige rammer, der bidrager til at øge deres bevidsthed og handlekompetencer om natur og miljø. Centret vil bidrage med muligheder for oplevelser der øger fokus på miljø og klimaforandringer. Vi arbejder med Børn og Unge fordi:

- De er aktører i samfundet, tager stilling og påvirker hinanden og andre.
- De tvinger os til at formidle miljø på en sjov måde.
- Grundholdninger tilegnes i en tidlig alder.

Når vi arbejder med unge er udgangspunktet ofte anderledes end for børnene. Deres viden om miljø er høj, men deres prioriteringer er andetsteds. Informationen og udfordringerne til unge skal derfor målrettes og vi vil i høj grad søge at involvere dem i planlægningen af aktiviteterne.

Centret har tidligere ønsket at arbejde med børn og unge fra mange forskellige miljøvinkler, men vi har efter forsøgsperioden (2003-2005) valgt at fokusere på skolens fysiske rammer, idet det pædagogiske felt og omstillingen til økologisk kost overlades til hhv. Miljøtjenesten og KBH Madhus og Center for Miljø.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Skoler	At skolerne ved at Agendacenter Amager eksisterer og at centret kan levere miljøinformation til skolerne.	Centret sørger for en generel synlighed i lokalområdet således at lærerne ved at de kan henvende sig til centret, hvis de ønsker f.eks. input til undervisningen. Centret vil i videst muligt omfang henvise til allerede eksisterende tilbud.	Lærere, skoleinspektører, forældre	Lokale skole – private og kommunale	At centret få en række henvendelser fra skolerne og leverer den ønskede information/assistance i løbet af de kommende tre år.	Anja Puggaard

1.1 Skoler og miljøcertificering	At skoler vælger at lave konkrete miljøtiltag i forbindelse med miljøcertificeringen.	Vi indgår som idéudvikler, sparringspartner og projekt tovholder, når Børn- og Ungeforvaltningen alligevel har kontakt til skoler med henblik på miljøcertificering. Vi er både opsøgende og åbne for henvendelser.	Beslutningstagere på skoler og institutioner - og i næste led lærere, pædagoger, børn og forældre	Ledelse og driftsansvarlige på skoler og institutioner samt i Børn- og ungeforvaltningen Skolebestyrelsen Konsulenter og rådgivere	At Agendacentret er med til at igangsætte og realisere min. et projekt inden udgangen af 2009.	Anja Puggaard
2. Daginstitutter	At daginst. ved at Agendacenter Amager eksisterer og vi fylder vores rolle ud.	Centret sørger for en generel synlighed i lokalområdet således at pædagogerne ved at de kan henvende sig til center, hvis de ønsker f.eks. input til undervisningen. Centret vil i videst muligt omfang henvise til allerede eksisterende tilbud.	Pædagoger, inst.sledere og andre ansatte i inst. Forældre	Lokale daginst. - private og kommunale	At centret får en række henvendelser fra daginstitutionerne og leverer den ønskede information /assistance i løbet af de kommende tre år.	Anja Puggaard
2.1 Daginstit. og miljøcertificering	At daginst. vælger at lave konkrete miljøtiltag i forbindelse med miljøcertificeringen.	Vi indgår som idéudvikler, sparringspartner og projekt tovholder, når Børn- og Ungeforvaltningen alligevel har kontakt til daginst. med henblik på miljøcertificering. Vi er både opsøgende og åbne for henvendelser.	Beslutningstagere i daginst. - og i næste led pædagoger, børn og forældre	Ledelse og driftsansvarlige i daginst. samt i Børn- og ungeforvaltningen, konsulenter og rådgivere	At Agendacentret er med til at igangsætte og realisere min. et projekt inden udgangen af 2009.	Anja Puggaard
3. Unge	At gøre uddannelsesinst. Og universitet opmærksom på centrets eksistens og få synliggjort de studerendes engagement i klimadebatten	Henvendelse til KU klimaudvalg Event med adresse til unge på KU	Studerende, undervisere og ansatte på KU eller andre uddannelsesinst.	Studerende, undervisere og ansatte på KU eller andre uddannelsesinst.	At de studerende ved at centret eksisterer og finder det attraktivt at samarbejde med. At nogle studerende involverer sig i centret projekter i løbet af 2009.	Anja Puggaard

B. Etniske grupper

Vi vil arbejde for skabe en positiv tendens, hvor miljø og integration som både mål og middel understøtter hinanden. Det arbejder vi med fordi:

- Det styrker indvandreres muligheder for at agere miljøvenligt
- Vi ad den vej har mulighed for at arbejde helhedsorienteret med miljø, integration, sundhed, m.m.
- Agendacentret og mange andre har positive resultater med miljøformidling til indvandrere.

Hæftet "Energi- og Miljøformidling blandt etniske minoriteter" med anbefalinger og inspiration til nye projekter blev udgivet i begyndelsen af 2008 til samtlige kommuner.

Miljøminister Troels Lund Poulsen overrakte diplomer til miljøambassadørerne i januar 2008 og Teknik- og Miljøborgmester Klaus Bondam gentog succesen fra 2007, idet han overrakte diplomer til holdet af miljøambassadører i Telemarksgade-kvarteret i juni 2008.

Siden efteråret 2005 har Agendacentret uddannet 146 miljøambassadører med anden etnisk baggrund end dansk. Centret gennemførte sammen med Basis 37 miljøambassadørprojekt i Telemarksgade i 2008, selvom Agendacentret ikke opnåede fondsstøtte fra Dansk Energi Nets energisparepulje. Agendacentret forventer at gennemføre miljøambassadørkursus i Sundholmsvej kvarteret i 2010, såfremt der opnås støtte fra Landsbyggefonden. I 2009 vil centret søge at styrke Miljøambassadørforeningen samt andre aktiviteter som inkluderer københavnere med minoritetsbaggrund.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Forening for etniske Miljøambassadører	Fortsættelse af selvstændig forening for Miljøambassadører. At foreningen får tilbudt faglige input og ekskursioner til medlemmerne.	Understøtte foreningen – hjælp til afholdelse af møder, projektmidler til honorering af oplægsholdere samt ekskursioner (entre) og mødedeltagelse	Miljøambassadører, som er blevet uddannet i 2005-2008. I alt 146 kvinder.	Netværket om foreningsdannelse. BIF, Task Force Andre foreninger	At Miljøambassadørforening (etableret i 2007) opleves som en succes af deltagerne – at de har afholdt min. 2 ekskursioner og haft besøg af 2 oplægsholdere i 2009. At alle nationaliteter er velkomne.	Hodan Osman
1.2 Haveprojekt i VIBO	At få skabt et samarbejde mellem VIBOs afdeling i Holmblads-gade samt haveprojektet Ørestad Urbane Haver	Samarbejde ml. undervisere på sprogskole eller Projektbasen og Ørestad Urbane haver.	Lokale beboere i VIBOs afd. Støberigården	VIBO Ørestad Urbane Haver v. Jan Kussiari Sprogskolen Kikkurren	Forløb i 2009	Claus Knudsen
1.3 Hjemmebesøg og andet opsøgende arbejde	At følge op på Miljøambassadørernes viden samt komme i kontakt med nye minoritetskvinder, som resulterer i ændret miljøadfærd.	Homeparty hos Miljøambassadører eller deres netværk. Opsøgende og understøttende i forhold til Miljøambassadørerne.	146 uddannede Miljøambassadører samt deres netværk.	BASIS 37, Partnerskabet i Urbanplanen, forsynings-selskaberne, Teknik og Miljøforvaltningen og Miljøstyrelsen	10 besøg i løbet af 2009.	Hodan Osman

C. Erhvervsliv

Vi vil sikre at lokale virksomheder kender mulighederne og derfor får mulighed for at bidrage til en bæredygtig udvikling, herunder at butikker synliggør deres miljøprofil og –varer. Det arbejder vi med fordi:

- Lokale virksomhedsejere også er en del af en bæredygtig udvikling, og der er ikke mange andre som har fokus på små og mellemstore virksomheder
- Butikkerne er stedet hvor forbrugerne får en stor del af deres forbrugervejledning
- Virksomhederne træffer valg for forbrugerne – ved at indkøbe, producere og markedsføre en vare på en bestemt måde

Centrets rolle er at etablere kontakten til lokale virksomheder, få dem til at gøre en indsats for miljøet samt introducere dem til Københavns Miljønetværk med henblik på at virksomhederne fremover får inspiration til deres fremtidige indsats fra Københavns Miljønetværk. Centrets rolle kan beskrives som opstarter.

Centret har fra dag ét arbejdet med lokalområdets virksomheder, først med opsamlingen af erfaringerne fra projektet "100 grønne regnskaber" i Kvarterløft Holmbladsgade, senere med et projekt for bagerier, restauranter og trykkerier og i begyndelsen af 2009 afsluttes projektet Kontorer på Amager i front med energibesparelser. I sidstnævnte projekt deltog en række lokale banker og ejendomsmæglere.

Guide til grønne indkøb: Amager

Dagligvarer og rengøring

1 puregreen
Islands Brygge 25
36 72 36 72
www.puregreen.dk
Økologisk købmand

11 Jack & Jones
Tøj

Matas
sælger forskellige miljømærkede produkter til personlig pleje. Find den nærmeste butik på www.matas.dk

18 Hemtex
Amager Centret 126
32 57 04 00
www.hemtex.dk
Øko-TEX sengetøj, dyner og håndklæder.

19 Bog & Idé, Amager
Amager Centret 103
32 54 36 66

Agendacentret udgav i 2008 folderen "Miljø og klima i din indkøbskurv" – en oversigt over hvor du lokalt kan handle ind miljøvenligt.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Banker og ejendomsmæglere i front - afrunding af projektet	At synliggøre bankerne og ejendomsmæglerens indsats for at nedbringe energiforbruget i deres virksomhed og hermed også CO ₂ -udslippet for medlemmerne af Amager Erhvervsråd.	Netværksmøde med faglige input for de involverede virksomheder i samarbejde med Amager Erhvervsråd.	14 banker og ejendomsmæglere på Amager – 6 virksomheder i Amager Øst, 7 virksomheder i Amager Vest og en enkel på Christianshavn.	Københavns Miljønetværk Amager Erhvervsråd Konsulentfirmaet PlanMiljø Energitjenesten	At der afholdes et netværksarrangement sammen med Amager Erhvervsråd i først kvartal 2009, og at mindst halvdelen af virksomhederne har deltaget.	Gunhild Ross Lauritsen
1.2 Amager Centret	At bidrage til energibesparelser i butikkerne i Amager Centret i forbindelse med deres målsætninger	Energigennemgang samt undervisning af teknisk personale	10 deltagende butikker	Sten og Strøm Butikkerne i Amager Centret Københavns Miljønetværk	At 10 butikker har fået lavet energigennemgang og indført markante energibesparende tiltag. 2 succeshistorier til medierne.	Anja Puggaard
2.1 Miljø og klima i din indkøbskurv	At udbuddet af økologiske og bæredygtige varer på Amager synliggøres.	Udgivelser af folder over lokale forhandlere af økologiske og bæredygtige (Fair Trade) varer.	Forbrugere, lokale og turister Butiksindehavere	Københavnske Agenda 21 centre, Forbrugerorganisationer, indkøbere, butiksindehavere, Økologisk Landscenter, Økologisk Oplysningsforbund, Fair Trade Danmark, Handelsforeninger, Center for Miljø	At centret har opdateret folderen fra 2008 i første halvår af 2009. At der i 2009 er lavet en engelsk version.	Hodan Osman

D. Trafik

Vi vil skabe plads til alle i trafikken, mindske luft- og støjforureningen og arbejde på, at børn og voksne kender fordelene ved miljøvenlig transport. At skabe erkendelse af at børn og ældre skal kunne færdes sikkert på egen hånd i trafikken, hvis vores samfund skal være bæredygtigt. Det arbejder vi med fordi:

- Borgerne ofte peger på trafikken som det væsentligste miljøproblem
- De trafikale problemer præger udemiljøet i bydelene
- Det kan for borgerne op af sofaen
- Det kan give børnene mulighed for bevægelse

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1 Mobility Management center	At centret arbejder for at få skabt et større mobility management projekt	Undersøge muligheder for fundraising på dette felt.	Trafikanter, som færdes på Amager.	EU, Nordisk Råd, Mo- via, DSB, Metrose- lskabet, Københavns Kommune,	At centret inden udgan- gen af 2010 er kommet et skridt nærmere et større trafikprojekt.	Claus Knudsen
1.1 Lokale trafik- forsøg	At bidrage positivt til afprøvning af trafik- løsninger før de gøres permanente, for der- ved at finde bedre permanente løsnin- ger.	Tilbyde faglig viden til samarbejdspartere. At skrive læserbreve samt pressemeddel- ser om emnet.	Trafikanter som fær- des på Amager.	Lokaludvalgene, Amager Erhvervsråd, Handelsforeningerne, lokale borgergrupper, Teknik og Miljøfor- valtningen,	Nyanceret mediedæk- ning af trafikforsøg og evt. nye kommunika- tionskanaler for borger- nes reaktioner.	Claus Knudsen
1.2 Varelevering til supermarkeder	At undersøge proble- matikken med varele- vering til supermar- keder med store last- biler på små veje.	Kortlægning af lov- givningen i forbindel- se med etablering af butikker i lokalmiljø- et. Beskrivelse af projekt til videnskabsbutik- kerne	Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret Lokale butikker Amager Centret	Teknik og Miljøfor- valtningen, Lokalud- valg, Områdefornyel- sen i Øresundsvej- kvarteret og Amager Centret	At få klarlagt mulighe- derne for påvirkning i denne problematik i løbet af 2009.	Claus Knudsen
2 Cykel- og bil- parkering	At få skabt smuk og funktionel cykelparke- ring. At få skabt gratis par- kering for miljøvenlig biler.	At påvirke politikere og borgerne direkte og via medierne.	Teknik og Miljøfor- valtningen, Kommu- nalpolitikere Trafikanter – cyklister og bilister Borgere generelt	Teknik og Miljøfor- valtningen, Dansk Cyklistforbund	At cykelparkeringen ved Amagerbro Metrostation er blevet "renoveret" inden 31.12.2009. At få gratis parkering for miljøvenlige biler på Amager inden 31.12.2010.	Claus Knudsen

2.1 Parkering Ørestad	At skabe mulighed for p-plads til delebiler	Dialog med Ørestad Parkering og delebils-klubberne/firma. Evt. fundraising for de første p-pladser.	Beboere og virksomheder i Ørestad	Ørestad Parkering Arealudviklingsfonden	At der inden udgangen af 2009 er etableret min. 2 p-pladser for delebiler i Ørestad.	Claus Knudsen
3 Delebil	At der er flere gode tilbud om delebiler til brugerne på Amager. At der er større tilslutning og kendskab til alternativet Delebil.	At være i dialog med Bryggebil, Københavns Delebil og Hertz Delebil og undersøge deres muligheder for ekspansion; f.eks. til Ørestad.	Beboere og virksomheder i Amager Øst og Amager Vest	Bryggebil, Københavns Delebil, Hertz Delebil, Danske Delebil	At delebil opleves af flere personer som et godt alternativ i 2010 end i 2007, dvs. flere delebiler til Amager og/eller flere medlemmer til delebilsklubberne.	Claus Knudsen

E. Byens rum

Vi vil øge hensynet til miljø ved nybyggeri og renoveringer og skabe flere grønne oaser. Det arbejder vi med fordi:

- Byggeri forpligter – miljø- og energiforhold skal tænkes ind fra starten
- Det offentlige rum skal synliggøre bæredygtige muligheder og skabe mulighed for fællesskab
- Grønne oaser er en mangelvare og skal være tæt på beboerne

Agendacenter Amager hjalp i 2008 boligforeningen Røde Møllegård 1 med udformningen af belysning på pladsen Wittenberggade og Lyongade som efterhånden har fået tilnavnet Lizzies Plads. Lizzie Liptak er som bestyrelsesformand i Røde Møllegård gået foran i bestræbelserne på at få forskønnet pladsen.

Pladsen er løbende blevet renoveret siden de første midler blev søgt i 2004, først belægning og siden kom skulpturen "Det dansende par" af Knud Ross ti. Pladsen blev belønnet i bygningspræmieringsordningen i oktober 2008 af Områdefornyelsen Øresundsvej kvarteret.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Nye byggeprojekter	At lokale bygge og anlægsprojekter er bæredygtige, og har særligt fokus på miljøhensyn i driftsperioden. At lokalt offentligt byggeri som min. lever op til lavenergi-standard II	Dialog med beboere, bygherrer, planlæggere, rådgivere og entreprenører Debatmøder om aktuelle byggeprojekter Komme med input til lokale byggeprojekter	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	Områdefornyelser, By& Havn, Københavns Kommune, private rådgivere og entreprenører Energitjenesten, Det Økologiske Råd og andre lokale aktører	At centret har bidraget til at sætte fokus på bæredygtigt byggeri i mindst et projekt om året.	Anja Puggaard
1.1 Lokale eksempler på bæredygtigt byggeri	At synliggøre de eksempler der er på bæredygtige elementer i byggeriet i bydelene Amager Vest og Amager Øst.	Guidede ture rundt i bydelene	Studerende, beboere og andre	Studerende, guider, byplanlæggere, arkitekter m.fl.	Min en tur i 2009	Anja Puggaard
2. Grønne Byrum	At skabe spændende grønne byrum til glæde for borgere og dyr.	At være i dialog med projekter i området som arbejder for at skabe nye byrum	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	Teknik og Miljøforvaltningen Lokale interessenter	At sikre et grønt element i nye byrum samt mulighed for bevægelse	Anja Puggaard
2.1 Liv ml. huse	At understøtte beboerne i fællesskabsaktiviteter	Afprøvning af forskellige aktiviteter og etablering af fysiske rammer som understøtte disse aktiviteter. Afholdelse af årlig beboerarrangement	Beboere i nybyggeri	GF Havnestaden Kulturhus Islands Brygge Kulturhavn Lokale medier	At få skabt min. 2 aktiviteter i Islands Brygge Syd i 2009. At borgergruppen bliver selvkørende i løbet af 2010	Anja Puggaard

F. Etageejendomme

Vi vil arbejde for at ressourcebesparelser og grønne gårdum er reglen frem for undtagelsen i boligområderne og at miljøhensyn er en naturlig del både af hverdagen og ved planlægning og gennemførelse af drift, renovering og nyanlæg for de fleste borgere. Det arbejder vi med fordi:

- Lejligheden skal være en positiv oplevelse, en god bolig danner basis for mentalt overskud hos beboerne
- Gården og ejendommen bidrager til denne oplevelse og giver mulighed for fællesskab i ejendommen
- Fællesforbrug på ejendomsniveau er en væsentlig miljøeffekt, og der er væsentligt samspil mellem det der sker på ejendomsniveau og i den enkelte bolig.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds- partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Miljø i din ejendom	Bedre miljøforhold i ejendommene – f.eks. affaldssortering, vand- og energibesparelser	Understøtte boligselskabernes og Områdeløftets arbejde med viden og ressourcer til kampagner	Ejendomsfunktionærer	FSB Miljøafd. VIBO Områdefornyelsen i Sundholmsvejkwartret Boligforeninger	Min. 2 projekter i 2009	Anja Puggaard
1.2 Synliggøre muligheden for projektstøtte	At inspirerer andre boligforeninger til at foretage miljøforbedringer på deres ejendom eller deres fællesarealer.	At interviewe tidligere modtagere af støtte fra miljøpuljen. At informere om muligheden for støtte til projekter via lokale medier.	Boligforeninger	Områdefornyelserne, Arealudviklingsfonden, Sundby Grundejerforening	At der er kommet min. 5 ansøgninger fra boligforeninger til Miljøpuljen i 2009.	Anja Puggaard
2 Formidling af potentialer i almindelige husholdninger	At der sker en løbende formidling af besparelspotentialer i husholdningerne	Målerudlån Homeparties Hus/lejligheds gennemgange	Almindelige husholdninger	Dong eller andre el-selskaber	30 målerudlån årligt	Hodan Osman

G. Hus og have

Vi vil øge hensynet til miljø og natur i hus og have og glæden ved samt forståelsen for bæredygtigt havebrug og miljøvenlig boligvedligeholdelse. Det arbejder vi med fordi:

- Haverne kan give gode stunder – grønt er godt for øjet og sjælen
- Husejerne er storforbrugere sammenlignet med dem der bor i lejlighed
- Husejerne er også bygherrer med gode muligheder for miljøtiltag når der alligevel er gang i ombygningen

Ørestad Urbane Haver er blevet nytænkt hele to gange i 2008 – det har krævet nogle materialer som det fremgår af foto fra foråret 2008.

Er du selv boligejer, har du masser af muligheder for at reducere dit CO₂-udslip via energibesparelser, mere beplantning i haven og/eller dyrkning af egne grøntsager. Har du været gennem mulighederne på www.1tonmindre.dk eller www.klimaKBH.dk uden at finde noget, hjælper vi dig gerne.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1 Kampagne for at dyrke sin have	At folk sætter pris på havedyrkning – dvs. grøntsager, frugt og krydderurter uden brug af pesticider og kunstgødning.	Ekskursioner til inspirerende haver Synliggørelse af eksisterende tiltag, f.eks. skolehaver og opbakning til centrale kampagne.	Haveejere i villaer og kolonihaver m.m.	Havecentre, Genbrugspladsen/ Amagerforbrændingen Center for Miljø, Jordkontoret	At der har været afholdt min to ekskursioner inden udgangen af 2009.	Claus Knudsen
1.2 Ørestad Urbane haver	At haverne i et nytænkt koncept bliver en succes. At en større andel af borgere fra nærmiljøet deltager i havedyrkningen.	Samarbejde med foreningen bag haverne samt By&Havn. Bl.a. åbent arrangement for at synliggøre haverne og hjælpe nye haveejere godt i jorden.	Lokale borgere	By&Havn, Foreningen Ørestad Urbane haver, Hortonom Louise Windfeldt	At medlemmerne oplever at haverne fungerer godt og at de får nye erfaringer med økologisk havebrug. At der er afholdt min. et åbent økologisk havearrangement i 2009	Claus Knudsen
2. Grundejerforeninger	At grundejerne handler bæredygtigt og opnår øget viden om og interesse for miljøforhold og egne handlemuligheder	Dialog med Sundby Grundejerforening om udvikling af tilbud der er interessante for målgruppen, samt en handleplan for gennemførelsen af disse.	Grundejerforeninger og den enkelte bolig-ejer/familie	Sundby Grundejerforening	At Agendacenter Amager gennemfører min. et projekt i 2009 i samarbejde med GF og at disse oplever det som en succes.	Anja Puggaard
2.1 Pakkeløsninger til energirenoveringer	At afprøve pakkelløsninger på Amager samt at opsamle erfaringerne	At udvikle pakkelløsninger målrettet hus-ejere på landsplan på baggrund af case i Fløng. At teste disse pakkelløsninger på Amager	Bolig-ejere på Amager Grundejerforeninger	Det Grønne Hus Køge Energi- og Miljøkontor i Høje Taastrup, Energitjenesten, Dansk EnergiNet Banker Håndværkere	At projektet får bevilling af Energisparepuljen, og at der bliver udviklet min. 5 pakkelløsninger hvoraf min 2 afprøves på Amager	Anja Puggaard
3. Formidling af potentialer i almindelige husholdninger	At der sker en løbende formidling af besparelsepotentialer i husholdningerne	Målerudlån Homeparties Hus/lejligheds gennemgange	Almindelige husholdninger	Dong eller andre el-selskaber Elsparefonden	30 målerudlån årligt	Hodan Osman

H. Netværksopbygning, debat og nærdemokrati

At Agendacentret bidrager til at udvikle lokal handlekompetence i forhold til bæredygtig udvikling og understøtte organisering, der kan fremme dette.

Agendacentret vil arbejde for at forskellige lokale netværk kender hinanden, dette gælder også på tværs af bydelene og at aktuelle miljø-lokaliteter bliver kendt af flere og deltagerne får gode oplevelser, inspiration og relevant information med hjem.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Fremme debat i lokale demokratiske fora	Skabe debat og folkeoplysning om aktuelle problemstillinger vedr. bæredygtig udvikling. At fortsætte klimadebatten med mere specifikke underemner.	Arrangerer debatmøder og debatskabende aktiviteter og komme til udtryk i medierne lokalt og regionalt. Nye debatformer: Møningsudvekslingsmøder, blanding af debat og foredrag.	Borgere beslutningstagere	Lokale demokratiske organer Kvarterhuset, Kulturhuset Islands Brygge, Områdefornyelsen i Øresundsvej-kvarteret og Sundholmsvej-kvarteret, Lokaludvalg, Lokale foreninger mm.	At vi gennemfører min. 2 debatskabende aktiviteter pr. år og min 2 presseindlæg der har debatkarakter	Anja Puggaard
1.1 Foredrag m.m. i kulturelle fora	At få formidlet miljøbudskaber ud og info om Agendacentret	Blande miljøforedrag med kulturelle foredrag	Borgere med kulturelle interesser	Biblioteker Kulturhuse	2 arrangementer i løbet af 2009	Anja Puggaard
2. At fremme dannelsen og udvikling af formelle og uformelle netværk	At få etableret et godt samarbejde med de to lokaludvalg i hhv. Amager Vest og Amager Øst.	Samarbejdsaftale i hht. Støttevilkår – f.eks. præsentation af årsplan samt deltagelse i arbejdsgrupper.	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst, medlemmer og ansatte	At samarbejdet opfattes udbytterigt af alle parter, og forbedres løbende; når behov opstår.	Anja Puggaard
3 Områdefornyelsen i Øresundsvej-kvarteret	Gennem deltagelse i bl.a. styregruppen i områdefornyelsen i Øresundsvej-kvarteret at påvirke udviklingen i bæredygtig retning	At være på forkant med udviklingsmulighederne og påvirke dem i bæredygtig retning	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	At Agendacentret har bidraget væsentligt i 2 projekter i 2009.	Anja Puggaard

4 Områdefornyelse i Sundholmsvej kvarteret	At medvirke til at bæredygtighed holdes højt på dagsordenen.	At være på forkant med udviklingsmulighederne og påvirke dem i bæredygtig retning	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	At Agendacentret har bidraget væsentligt i forhold til opstarten af områdefornyelsen.	Anja Puggaard

I. Formidling

Centret skal formidle både dybt og bredt, nytænkende og kreativt, formidle lokale erfaringer og kontaktmuligheder lokalt, samt videreformidle viden og inspiration fra regionale, nationale og globale kilder. Centret vil udfordre virksomheder, borgere og Københavns Kommune til bæredygtig handling og i forhold til klimaforandringer.

Centret vil tænke mere i massekommunikation, idet centret skal dække begge bydele – Amager Vest og Amager Øst – i alt 97.000 indbyggere.

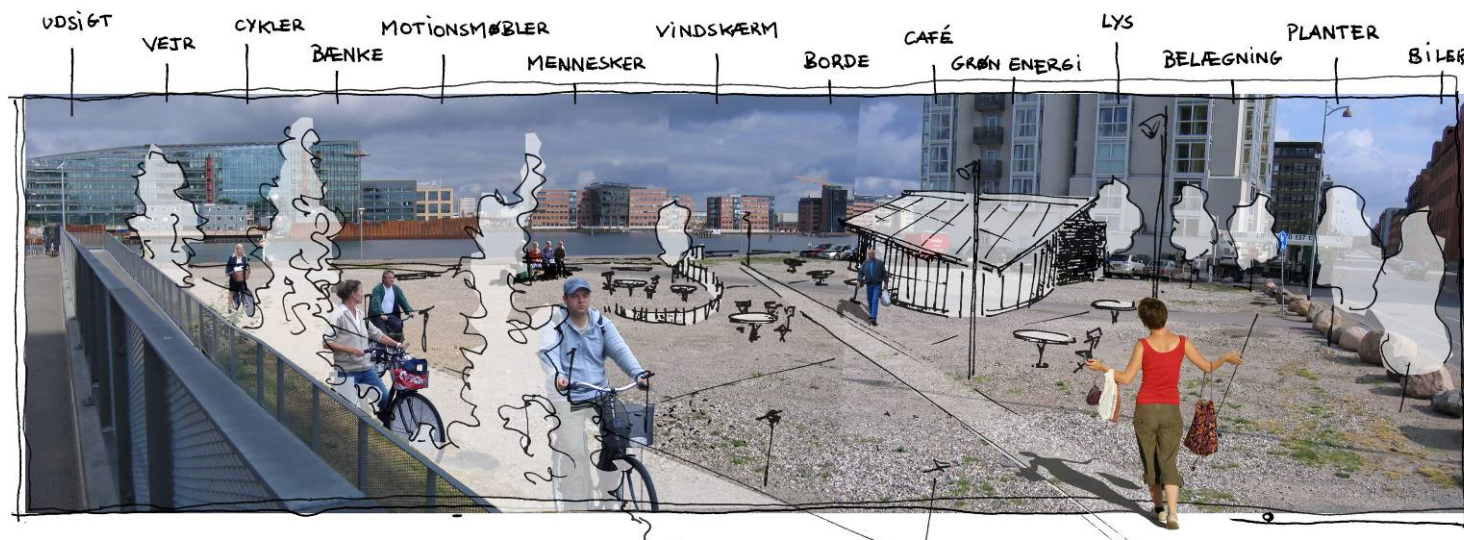
	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Succeskriterier	Projektleder
1. At udvikle Agendacentrets hjemmeside og nyhedsbrev	At formidle effektivt og engagerende og at være et væsentligt udstillingsvindue for Agendacenter Amager At åbne centret for kontakt.	Løbende at udvikle og vedligeholde hjemmesiden	Alle Agendacentrets målgrupper, med fokus på de der aktivt søger mere viden og inspiration.	Evt. ekstern konsulenthjælp og/eller studerende	En løbende stigning i antallet af hits på hjemmesiden fra niveauet i 2007 på 108 daglige hit. Et positivt respons i form af kontakter	Anja Puggaard
2. Til stadighed at "være til stede" i den lokale presse i form af: Arrangementsomtale, debat og historie	Dels den direkte formidlingsopgave Dels en udbredelse af kendskabet til Agendacentrene, som forudsætning for kontakt og samarbejde.	At skrive indlæg, give eller formidle interviews og isætte annoncer. Klummeskriveri	Lokalområdet bredt	Amagerbladet, Amageravisen, Lokalavisen Amager, Bryggebladet, Ørestad Avis, Holmbladet, osv.	Ca. 20 gange i lokale aviser (ex. annoncer) pr. år. I klumme hver 14. dag i 2008	Anja Puggaard
2.1 Presseplan	At udarbejde en presseplan	Styrets redskab som kobles til kalender på hjemmesiden	Centrets ansatte	Lokale medier Teknik og Miljøforvaltningen	At presseplanen bliver brugt og revideret halvårligt.	Anja Puggaard

3. Strømligne layout	At have tilstrækkelige værktøjer til rådighed til at formidle centrale budskaber og øge kendskabet til Agendacentret	At gøre brug af professionelle personer vedr. branding og layout	Internt	Agenda 21 centre i København Konsulenter	At centret har fået et strømlignet design i løbet af første halvår af 2009	Anja Puggaard
4. At formidle via de større medier og fagblade	At få et bredere gennemslag og formidle agendacenter tankegang udenfor bydelen. Herigennem bidrages til en vis arbejdsdeling mellem centrene og til at markedsføre Agenda 21 tankegangen	At sende bidrag/pressemeldelser og være åben overfor interviewmuligheder	Den danske offentlighed og specifikke nøglebrancher	Medierne	Omtale i mindst 3 større medier årligt	Anja Puggaard
5. Formidling via beboer, foreningsblade og virksomhedsblade o.l.	At skabe en meget lokal og nærværende formidling	At understøtte og kvalificere en dialog om helt lokale miljøforhold og handlemuligheder.	Beboere, ansatte og foreningsmedlemmer	Boligforeninger, virksomheder og andre foreninger	Artikler i mindst 5 blade årligt	Anja Puggaard
6.1 Kultur-dag(e)	At give Kultur-dagen(e) en miljødimension	Enten at bidrage med en aktivitet på Kultur-dagen eller ved at gøre selve Kultur-dagen miljøvenlig – f.eks. transport, affaldshåndtering samt materialevalg ved arrangementet.	Børn, familier, voksne, ... Arrangører af kultur-dage.	Det Kulturelle Netværk, Kvarterhuset og Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret og Sundholdvej kvarteret, Ørestad Kultur-dage, Kulturhavn.	At deltagerne i Kultur-dagene også får en miljøoplevelse samt at flere lærer Agendacenter Amager at kende.	Anja Puggaard
6.2 Klimatopmøde	Fokus på lokalt miljøarbejde til ære for FNs topmøde	nyskabende – visuelt og klimavenligt!	FNs generalsekretær Ban Ki-moon Borgerne på Amager	Københavns Kommune	Event i nov-dec 2009.	Claus Knudsen
6.3 Sluk Lyset Danmark - sådan hjælper København	At sikre lokal folkelig opbakning til den landsdækkende klimakampagne	Artikel i lokalaviserne. opfordre til deltagelse på mange sprog.	Virksomheder og borgere og andre beslutningstagere	Lokale aktører WWFVerdensnatur-fonden	At borger og lokale institutioner slukker lyset en time en dag i 2009	Hodan Osman

J. Intern læring

At centret og dets medarbejdere til stadighed er opkvalificeret til et niveau, hvor man fastholder overblikket og på væsentlig måde kan bidrage til nytænkning og udvikling.

Studerende fra bidraget væsentligt til Agendacentrets arbejde i 2008. I foråret var en gruppe fra Roskilde Universitetscenter, Tek-Sam bestående af Marie Kæmpe, Christian Kofod, Kasper Worsøe, Jens Budtz-Jørgensen og Therese Kofoed Jensen i gang med at lægge grundstenene til et grønnere og bedre Islands Brygge med afholdelse af brokke-stande og fremtidsværksteder. I august havde centret fornøjelsen af at have en arkitektstuderende fra Frankrig, Pauline Diaz i praktik som foruden at lave en udstillingsmodul for Agendacentret også lavede en illustration til beboergruppen SAM (Sammen om Bryggen).

HVORDAN FORSTILLER DU DIG DETTE STED I 2009 ?

Praktikant Pauline Diaz lavede denne flotte illustration til beboergruppen på Islands Brygge som blev brugt i en husstandsomdelt flyer til et arrangement i okt. 2008.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds- partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. At udvikle centrets miljøkompetencer	At centret hjemtager og formidler viden og erfaringer fra miljøets frontløbere, videnskabelige og internationale kilder	Gennem kontakt til NGO netværk, faglige fora og den videnskabelige verden at fastholde kontakt med udviklingen. Læsning af relevant faglitteratur Deltagelse i konferencer og studieture o.l.	Medarbejdere	Eksempler: Andre Agendacentre, Københavns Kommune, Energitjenesten, Det Økologiske Råd, DTU, RUC, KU, Suhrs Seminarium	At der er opnået væsentlig ny inspiration og viden som er videreformidlet.	Anja Puggaard
2. At udvikle medarbejdernes formidlingskompetencer	At udvikle medarbejdernes evne til kommunikation og formidling	Kurser, praksis og evalueringer af praksis Fokus på storytelling	Medarbejderne	Kursusudbydere	At alle medarbejdere har gjort noget for at udvikle sig	Anja Puggaard
3. Studerende, praktikanter, aktiveringsforløb og lignende	Gennem en åbenhed overfor studerende, praktikanter og aktiveringsforløb at deltage i en gensidig læring og afprøve forskellige idéer	At være åben overfor henvendelser fra studerende, praktikanter og aktiveringsforløb i forhold til den rumlige og organisatoriske kapacitet i centret; samt at annoncere på hjemmeside efter studerende.	Studerende og praktikanter	Studerende og deres læresteder, praktikanter og deres formidlere	At centret har nogle gode forløb i de kommende tre år.	Anja Puggaard
4. Erfaringsudveksling med Københavns Agenda 21 centre	At sikre erfaringsudveksling mellem centrene	Deltagelse i fælles møder mellem centrene samt deltagelse i organisering af møderne	Ansatte i de lokale Agenda 21 centre	Center for Miljø	At møderne holdes ca. hver anden måned med et højt udbytte for alle deltagere	Anja Puggaard